

feedback

Nieuwsbrief van het Productschap Diervoeder - juli 2004

Sector bespreekt internationale kwaliteitsborging

Maarsse vormde het decor voor de Sectorbijeenkomst GMP van het Productschap Diervoeder. Bijna 200 directeuren en kwaliteitsmanagers uit de diervoedersector wisselden daar in een open sfeer van gedachten over het thema internationale kwaliteitsborging.

PDV-secretaris Johan den Hartog begon de bijeenkomst met de internationale stand van zaken van GMP. Wereldwijd zijn er nu 4.342 GMP-gecertificeerde bedrijfslocaties. Het productschap doet er alles aan dat aantal te laten uitbreiden. Uitbreiding van het GMP+-systeem komt er in 2006 in elk geval met de IFSA-standaard. Verder opereert het productschap internationaal door wereldwijd auditoren te toetsen en op de hoogte

te houden via periodiek harmonisatie-overleg. De zaal bleek achter uitbreiding van internationale kwaliteitsborging te staan. Vooral samenwerking bij de borging van ingrediënten staat hoog op het verlanglijstje. Behoeftte aan borging bestond ook bij Ymte Yntema van Agrifirm. Maar dan wel aan borgen met passie. Yntema: "Het GMP+-systeem is goed, maar er is meer passie nodig. Bedrijven moeten bij risico-inventarisatie de

generieke beoordeling specifiek maken voor hun eigen bedrijf. Een GMP+-gecertificeerd bedrijf moet inzicht hebben in hoe zijn leveranciers produceren. Dan pas kan exact gezegd worden waar risico's zitten." Yntema riep de zaal en de hele keten daarom op meer passie aan de dag te leggen voor kwaliteitsborging en daarmee nóg actiever aan de slag te gaan.

Carine van Vuure van Sonac BV tijdens het afsluitende debat van de drukbezochte Sectorbijeenkomst GMP

IFSA: Europese standaard voor borging

Tijdens de Sectorbijeenkomst GMP maakte PDV-secretaris Johan den Hartog het initiatief voor IFSA bekend. Het streven is dat er vanaf 1 januari 2006 één internationale standaard komt voor de borging van voeder-middelen, de IFSA-standaard.

IFSA (International Feed Safety Alliance) is een samenwerkingsverband in oprichting van vier organisaties: het Britse AIC, het Belgische OVOCOM, het Productschap Diervoeder en het Duitse Q&S. Ook de FEFAC, de Europese koepel van mengvoeder-fabrikanten, is nauw betrokken bij het samenwerkingsverband. Er wordt nu hard gewerkt aan het op de rails krijgen van de IFSA-standaard. De IFSA-standaard moet de Europese samenwerking en afstemming verge-

PDV-secretaris Johan den Hartog

makkelijken. Met de gezamenlijke standaard is het namelijk mogelijk certificatie en controle internationaal onder te brengen. Met de IFSA-standaard zouden dan de afzonderlijke standaarden van de vier genoemde

Spiegel

Paul Jansen van BEST Agrifund hield het gehoor vanuit de vleesverwerkende sector een spiegel voor. "Wil de Nederlandse diervoederindustrie internationaal verder, dan moet de sector aansluiten op de Europese afzetmarkt voor verse kwaliteitsproducten als het gaat om voedselveiligheid. Constante kwaliteit en risico-beheersing kunnen daarvoor zorgen." Jansen pleit daarom voor ketenbrede toepassing van HACCP, dus ook door telers. Hij was ook van mening dat diervoederproducenten voortaan zelf hun kwaliteitseisen moeten bepalen en niet moeten afwachten wat de afnemer van het product eist. Wim Verbeke van de Universiteit Gent besprak de manier waarop consumenten waarnemen. De vraag naar en het aanbod van informatie is groot. Het contrast met de beschikbare ruimte op het etiket en de beperkingen in het brein van consumenten eveneens. "De consument onthoudt in de praktijk namelijk maar vier dingen: hoe het product eruit ziet, wat het weegt en kost en tot wanneer het goed is. Verder is de vraag naar traceerbaar-

Wereldwijd eenduidige GMP

In mei van dit jaar telde de wereld 4.342 GMP-gecertificeerde bedrijfslocaties. Het Productschap Diervoeder investeert veel in internationale kennisoverdracht aan certificerende instellingen en auditoren. Zodat het GMP-systeem voor diervoeder wereldwijd op dezelfde manier wordt toegepast.

Een Nederlandse auditor is geen Braziliaanse. En ook een Duitse auditor gaat weer anders om met tekortkomingen bij diervoederbedrijven. Om te zorgen dat diervoederbedrijven toch overal ter wereld op dezelfde manier beoordeeld worden, organiseert het Productschap Diervoeder (PDV) sinds februari 2004 harmonisatieoverleg met alle certificerende instellingen (ci's) en auditoren. Dit gebeurt in Europa, Zuid-Amerika en Zuidoost-Azië. Tijdens een harmonisatieoverleg krijgen de auditoren uitleg over de GMP-standaarden die voor hen van belang zijn, over wijzigingen in het GMP-systeem en veranderende EU-wetgeving. Ook krijgen ze praktijkvoorbeelden voorgeschoteld aan de

Auditoren uit verschillende Aziatische landen aan de slag met een van de praktijkcases tijdens het PDV-harmonisatieoverleg in Kuala Lumpur (Maleisië)

hand waarvan de beoordeling van de auditoren geharmoniseerd wordt. Er wordt ook verteld hoe auditrapporten verwerkt worden. Vooral de interpretatie van GMP-standaarden levert nog wel eens praktische vragen op. Het Nederlandse systeem is gebaseerd op situaties bij Nederlandse diervoederbedrijven. Maar die

zijn niet altijd vergelijkbaar met situaties in bijvoorbeeld Brazilië, waar ze in de haven soms geen vaste opslagplaats hebben voor hun product. Treinwagons voorzien hierin, terwijl ze het product naar de haven brengen. Maar aan welke GMP-voorwaarden moeten die voertuigen dan voldoen? Door harmonisatieoverleg wil het productschap vragen en onduidelijkheden omtrent GMP-beoordeling wegnemen. Het productschap wordt tijdens een harmonisatieoverleg vertegenwoordigd door het Bureau Coördinatie Diervoedercertificatie en -controle (BCD). Uit dit overleg met de praktijk blijkt dat harmonisatieoverleg belangrijk is voor een eenduidige interpretatie van het GMP-systeem. Het productschap doet er daarom alles aan die interpretatie unaniem te krijgen en voor gelijke beoordeling zorg te dragen. Een bedrijf mag zelf een certificerende instelling kiezen, maar de beoordeling door de auditoren van die verschillende ci's moet hetzelfde zijn. Daarom traint en

vervolg van pagina 1

Sector bespreekt internationale kwaliteitsborging

heid bij consumenten het hoogst, daar waar ze het moeilijkst te realiseren is: vleesmengelingen. Bijvoorbeeld het gehakt in een saucijzenbroodje. Het geven van inzicht in de herkomst van ingrediënten helpt aan deze wens tegemoet te komen", aldus Verbeke. De sectorbijeenkomst leverde veel

informatie op voor zowel sector als productschap. Laatstgenoemde kreeg nog een advies mee: maak GMP simpeler, maar effectief en treedt krachtig op bij overtredingen. Een handschoen die PDV-voorzitter Meijer beloofde op te pakken. "Een pittige klus, maar geen onmogelijke."

Wim Verbeke

Ymte Yntema

vervolg van pagina 1

IFSA: Europese standaard voor borging

organisaties komen te vervallen. Dit gebeurt echter pas nadat de standaard deze zomer is gepresenteerd en afgestemd met de diervoederketen.

Onderdeel van GMP+

In Nederland zal de IFSA-standaard een integraal onderdeel gaan uitmaken van GMP+. De IFSA-standaard vervangt hiermee de GMP 05 en

QC-standaard voor de borging van voedermiddelen. Het productschap benadrukt dat de IFSA-standaard een optelsom is van alle sterke punten uit de standaarden van elk van de deelnemende organisaties. Het productschap is er dan ook van overtuigd dat de sector met deze standaard beter kan voldoen aan de toenemende vraag naar geborgde voedermiddelen.

Eén wereldw

In de wereldwijde handel in diervoedergrondstoffen kom je er als handelsbedrijf niet met alleen maar het inkopen en het verkopen. Zaken als service, logistiek en kwaliteitsgaranties zijn in de loop der jaren steeds meer een integraal onderdeel van de eigenlijke handel in diervoedergrondstoffen gaan uitmaken. Dat verplicht tot zorgvuldigheid en kwaliteitscontrole, ook bij het transport van de producten. In de handel zijn verschillende kwaliteitsborgingssystemen. De participanten daarin zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid en nemen hun verantwoordelijkheid. Bij de borging van de kwaliteit van diervoeder gaat het immers niet alleen om de beheersing van risico's voor je eigen bedrijf, maar ook om de hele keten daarna.

Zonder stof gezonder

Droge stof kan in de agrarische sector problemen opleveren. Er kunnen namelijk endotoxinen in voorkomen. Deze resten van bacteriën veroorzaken bij inademing mogelijk gezondheidsklachten. De productschappen **Diervoeder, Granen, Zaden en Peulvruchten, Tuinbouw en Vee, Vlees en Eieren** hebben de handen ineengeslagen om dit probleem aan te pakken.

In veel agrarische sectoren, waaronder de diervoeder- en meelindustrie, wordt gewerkt met droge stof en recirculerend proceswater. Door de endotoxinen die hierin kunnen voorkomen, lopen medewerkers in die sectoren kans gezondheidsklachten te krijgen. Het Productschap Diervoeder (PDV) heeft samen met andere productschappen een plan opgesteld om de blootstelling aan endotoxinen te verminderen.

Het doel van het plan is goede en veilige arbeidsomstandigheden te stimuleren in de diervoedersector. Gezondheidsklachten voorkomen is daarbij het belangrijkste. Voorlichting over en bewustwording van het endotoxinenprobleem en verbeteringen op bedrijfsniveau zijn speerpunten in de

aanpak. De productschappen gaan kijken of veranderingen in onder andere de werkuitvoering kunnen helpen bij het verminderen van droge stof. Vrijkomend stof niet wegblazen, maar opzuigen bijvoorbeeld. Tot slot staat een gezondheidskundig onderzoek op het programma. De productschappen willen beter in kaart brengen wat nu werkelijk de gezondheidskundige risico's zijn van blootstelling aan endotoxinen.

Het plan van aanpak beslaat drie jaar en gaat € 530.000,- kosten. Hiervan nemen de genoemde productschappen gezamenlijk € 280.000,- voor hun rekening. De schappen gaan ervan uit dat het Ministerie van SZW het resterende bedrag gaat subsidiëren. Het ministerie heeft het plan van

**Safe Feed
Safe Food**

Het Productschap Diervoeder faciliteert met de GMP+-regeling een HACCP-waardige kwaliteitsborging van diervoeder in de keten van grondstof tot en met transport en veehouderij. Onafhankelijke instellingen voeren de controle en certificatie uit.

aanpak als voorwaarde gesteld. Dit gebeurde toen het ministerie besloot de blootstellingsnormen van endotoxinen, de zogenaamde MAC-waarde, in te trekken.

vervolg van pagina 3

De meerwaarde van collectief onderzoek

concurrentiekracht, ontwikkeling van kennis en welzijnsonderzoek. En als welzijn en economie hand in hand gaan, zoals bij fokdieren en scharrelhennen vaak het geval is, lopen de belangen van overheid, maatschappij en bedrijfsleven parallel. Maatschappelijke acceptatie is voor de veehou-

derij in een dichtbevolkt land als Nederland erg belangrijk. Als het collectieve onderzoek daar een bijdrage aan kan leveren, is dat in het belang van de gehele sector."

Het gemeenschappelijke onderzoek van Productschap Diervoeder wordt gecoördineerd door het Veevoederbureau in Lelystad. Er wordt alleen onderzoek uitgevoerd waar de veevoedersector om vraagt. Bij het Veevoederbureau worden ook werkzaamheden uitgevoerd die zijn gericht op de samenstelling, verteerbaarheid en voederwaarde van voedermiddelen. Het bureau stelt de verzamelde kennis ter beschikking in publicaties van het zogenaamde CVB zoals de Veevoedertabel en het Tabellenboek Veevoeding. Het Veevoederbureau verzorgt ook de PDV-databank 'Ongewenste stoffen en producten' en de Databank Risicobeoordelingen Voedermiddelen'.

GZP-certificaat ook GMP+-waardig

Vanaf 2005 moeten telers van granen, zaden en peulvruchten (gzp) een voedselveiligheidscertificaat hebben. De verwerkende industrie wil namelijk volledige waarborging voor voedsel- en voederveiligheid. De basis voor het GZP-certificaat is een beoordelingsrichtlijn van het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten. De diervoederindustrie accepteert de beoordelingsrichtlijn als GMP+-waardig. Hierdoor zijn de kwaliteits- en veiligheidsborging bij de teelt van granen, zaden en peulvruchten op gelijk niveau gebracht voor menselijke en dierlijke consumptie. Voordeel is dat voor de gzp-teelt nu met één certificaat kan worden volstaan, ongeacht de bestemming. Zie voor meer informatie www.gzp.nl, 'voedselveiligheid', 'certificering teelt', 'beoordelingsrichtlijn teelt GZP'.

Feedback is een uitgave van het Productschap Diervoeder voor ondernemingen en organisaties in de keten van feed tot food.

Redactie: Productschap Diervoeder, PRLT food & agribusiness communicatie

Vormgeving: Vincent Schepman

Fotografie: Hans Dijkstra, Fotobureau Tiernego, Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten

Druk: Joh. Enschedé Amsterdam

ISSN: 1572-5243

Productschap Diervoeder

Postbus 29739

2502 LS Den Haag

T +31(0)70 370 85 03

F +31(0)70 370 82 90

E pdv@hpa.agro.nl

www.pdv.nl